

BIBLIOTECARII ȘCOLARI ÎN PERIOADA DE PANDEMIE

SCHOOL LIBRARIES IN THE PERIOD OF THE PANDEMIC

Lina MIHALUȚA, Ludmila RĂILEANU

Abstract: *The article presents the results of the online questionnaire School librarians during the pandemic, which included a series of questions related to the activity of these institutions during the pandemic, the services they managed to maintain, how they provided access to information to users, which were the most difficult aspects and what topics would need to be studied at the next professional meetings.*

Keywords: *questionnaire, school librarians, pandemic, services, access to information, difficult aspects*

Bibliotecile din întreaga lume au fost grav afectate de apariția și răspândirea cu rapiditate a COVID-19, ele sistându-și temporar atât serviciile pentru public, activitățile de educație permanentă, cât și activitățile culturale. Situația actuală, declanșată de pandemia COVID-19, a schimbat mersul firesc al lucrurilor și, respectiv, bibliotecarii au fost nevoiți să ia decizii dificile cu privire la modul de îndeplinire a misiunii bibliotecilor în condiții de criză, să învețe cum să facă față lucrurilor în timpul acestei molime.

În acest context, ne-am dorit să aflăm cum bibliotecarii școlari au reușit să activeze în perioada de pandemie, ce servicii au reușit să mențină, prin ce căi au oferit accesul la informații utilizatorilor, care au fost cele mai dificile aspecte pentru ei și din ce motive și, prin urmare, ce subiecte ar fi necesar de studiat la următoarele întruniri organizate în cadrul Centrului Biblioteconomic Departamental, care asigură funcțiile de gestionare metodologică, organizatorică, analitică, informativă, formativă, consultativă și de cercetare, asistență metodologică pentru Bibliotecile instituțiilor din învățământul general, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de profil pedagogic din zona de Nord (15 raioane și mun.Bălți) pentru a consolida și extinde cunoștințele profesionale.

Astefel, bibliotecarii școlari au fost invitați să completeze chestionarul on-line *Bibliotecarii școlari în perioada de pandemie*, fiind plasat pe pagina blogului **Centru Biblioteconomic Departamental, Biblioteca Științifică USARB** <https://cbdbsusarb.blogspot.com/>, care a cuprins 8 întrebări.

Întrebați dacă *În perioada de pandemie au fost sistate serviciile pentru public, activitățile de educație permanentă, activitățile bibliotecilor școlare. Ce servicii au reușit, totuși, să se mențină?* majoritatea bibliotecarilor au menționat serviciile online, deoarece introducerea distanțării sociale și a carantinei au schimbat condițiile principale de funcționare a bibliotecilor, astfel, pentru a veni în întâmpinarea nevoilor de studiu, documentare și cercetare ale utilizatorilor săi, biblioteca și-a transferat o parte dintre activități în mediul online, respectând, astfel, cerințele de distanțare socială. În acest sens, ei au lucrat împreună cu cadrele didactice și au fost alături de elevi prin diverse activități online cum ar fi:

- *Programul live „Ora poveștilor la tine acasă”, organizat în fiecare săptămână cu*

Centrul Biblioteconomic Departamental

- elevii claselor primare, începând cu ora 13.00, în zilele de miercuri-joi;
- Organizarea concursurilor online: „În împărăția lui Guguță” clasa a V-a; *Concurs de desene în baza poveștilor lui Ion Creangă, clasa a II-IV;*
- Organizarea concursului online de poezii, desene, dedicat Zilei Familiei;
- Concursul online cu creațiile proprii ale copiilor, dedicat Zilei Internaționale a Copilului cu genericul *Pandemia nu fură copilăria;*
- Expoziții virtuale;
- Conferințe online cu elevii;
- Selectarea și plasarea informațiilor utile în grupul profesoral pentru desfășurarea calitativă a lecțiilor online;
- Diferite activități: în format PPT informații și curiozități despre carte, scriitori, drumul cărții;
- Ore bibliografice online;

Cum a fost oferit accesul la informații utilizatorilor?, cea de-a doua întrebare a chestionarului,

80% din bibliotecari au oferit informații utilizatorilor prin intermediul aplicațiilor online (Zoom, Google Meet, Classroom, Viber, Messenger), demonstrând că utilizarea acestora este benefică, astfel bibliotecarii școlari fiind aproape de elevi, cadre didactice de la distanță și care a condus implicit la menținerea relației bibliotecar - cadru didactic - elev, demonstrând astfel prezența bibliotecarilor în deschiderea către nou. 15% din respondenți au indicat *accesul direct la bibliotecă*, având ca obiectiv principal protejarea sănătății individuale a elevilor și bibliotecarului, evitarea îmbolnăvirilor de COVID-19 și respectiv cele 5% a căror activitate a fost sistată totalmente.

La întrebarea *Ce aspecte au fost mai dificile pentru ei și din ce motive?*, chestionații au răspuns următoarele:

- În perioada de pandemie nu se permite activități cu mulți elevi;
- Comunicarea directă cu utilizatorii;
- E dificil să motivezi spre lectură, fără contactul direct cu cartea și cititorul;
- Implicarea elevilor în activități din motivul lipsei de tehnică, iar elevii claselor primare nu aveau suficienta pregătire pentru a lucra independent;
- Nu toți elevii au avut acces să participe la întruniri, din motivul că nu dispun de calculator, telefon mobil performant, internet;
- Lipsa resurselor digitale la o parte din elevi;
- *Взаимодействие с учащимися; по причине загруженности и отсутствия интернета у учащихся;*
- *Доступ к компьютерам не у всех детей есть, что и послужило основной проблемой;*
- *Отсутствие компьютера в библиотеке;*
- *Не все книги и учебники есть в электронном виде. В домашних условиях - сканировать трудно, если нет техники;*

Criza actuală constituie pentru noi, bibliotecarii, o lecție pe care am învățat-o singuri, neavând susținere clară în această direcție. Suntem într-o situație, în care trebuie să demonstrăm utilitatea și permanența în slujba comunității, indiferent de situație. Chiar dacă, procesul de comunicare cu utilizatorii s-a schimbat totalmente, relațiile fizice fiind înlocuite de lumea online, comunicarea cu ei este posibilă și trebuie realizată la maximum, deoarece procesul de învățământ, activitățile de cercetare se

desfășoară în continuare.

Dacă *Elevii din școlile Zonei de Nord utilizează cărțile digitale?*, 61% au răspuns afirmativ. Era și firesc, mai ales în această perioadă de criză, când internetul pune la dispoziție tuturor (elevi, părinți, cadre didactice), prin diverse site-uri, mii de cărți în format electronic pe categorii: cărți pentru copii, cărți cu povești, cărți de colorat, manuale, beletristică, cărți de specialitate atât în limba română cât și în limbile de largă circulație din toate domeniile de activitate, acestea fiind citite și descărcate gratuit.

Și totuși 39% nu utilizează cărțile digitale. Ei sunt cei care preferă cărțile tipărite. Cărțile tradiționale cu siguranță nu vor dispărea din peisaj, datorită avantajelor: paginile cărților au un miros care crește apetitul pentru citit; prezența palpabilă a paginii; nu deranjează ochii, cum o face formatul digital; sunt ușor de obținut; nu au nevoie de energie electrică pentru a funcționa.

Întrebați dacă *Cunosc ce resurse informaționale folosesc elevii*, bibliotecarii au răspuns la fel afirmativ, ei fiind acei care demonstrează echilibru, cunoaștere, cultură, informație, pregătire, răbdare, amabilitate, creativitate, curiozitate intelectuală, fiind implicați în procesul de instruire și formare continuă. El caută să înțeleagă psihologia și personalitatea fiecărui utilizator. El este un agent cultural și educațional, utilizează oportunitățile pentru îmbogățirea cunoștințelor profesionale. El face cultură la locul său de muncă. El știe să selecteze din multitudinea de documente pe cele mai relevante și să le difuzeze în rândul utilizatorilor.

La întrebarea *Enumerați resurse informaționale folosite de elevi* respondenții au enumerat principalele resurse informaționale: cărți, reviste, e-book, biblioteci digitale, adecvate nivelului, profilului unității de învățământ și utilizate în procesul de instruire. Facilitarea accesului la informații din surse de încredere pentru elevi, este realizată de bibliotecari care își exercită funcția cu responsabilitate și seriozitate. Biblioteca a reușit să fie alături de elevi în această perioadă, să îi stimuleze și să le ofere sprijin de la distanță.

Întrebați dacă *personal au aplicat în această perioadă informațiile și abilitățile dobândite în cadrul întrunirilor profesionale anterioare*, 45% au răspuns afirmativ, 48% - parțial, 7% - deplin. Răspunsurile demonstrează că, cunoștințele dezvoltate și abilitățile acumulate în cadrul întrunirilor profesionale anterioare, sunt utile și importante în vederea diversificării și implementării unor noi produse inovatoare și relevante pentru utilizatori.

În încheiere ne-am dorit să aflăm *În urma experiențelor trăite, ce subiecte ar fi necesar de studiat la următoarele întruniri profesionale pentru a consolida și extinde cunoștințele profesionale?* Răspunsurile cele mai frecvente fiind:

- *Experiența bibliotecilor școlare din alte state în perioada de pandemie;*
- *Exemple de bune practici pe timp de pandemie;*
- *Rolul bibliotecii în perioada de pandemie;*
- *Rolul bibliotecii în formarea tinerilor;*
- *Organizarea și desfășurarea activităților online cu elevii;*
- *Tehnologiile informaționale pentru bibliotecarii școlari în cazul instruirii online;*
- *Studierea mai profundă a TIC;*
- *Metode de predare online;*
- *Modernizarea sericiilor de informare în biblioteca școlară;*
- *Cum să fim alături de cititor de la distanță;*

Centrul Biblioteconomic Departamental

- *Технология создания электронного каталога в школьной библиотеке;*
- *Примеры работы школьной библиотеки в период пандемии;*

Este evident faptul, că în aceste condiții de criza pandemică să avem nevoie de asemenea instruirii, deoarece în condițiile în care pandemia ne forțează să ne ajustăm comportamentele, și pe cele de consum, și pe cele sociale, iar distanțarea socială pare că va trebui să ne intre în conduită pentru cine știe cât timp de acum înainte, situația cărții este printre cele mai vulnerabile. De aceea, pentru a presta servicii de calitate utilizatorilor, este nevoie de instruire profesională continuă. Astfel, bibliotecarii în toată această perioadă pandemică au beneficiat de un șir de instruirii atât la nivel național, cât și internațional prin aplicația Zoom, Google Meet:

- Ateliere profesionale organizate de catre CBD al BȘ USARB (2 ateliere);
- Ateliere profesionale organizate de Centrul de Formare Profesională Continuă, BNRM;
- Seminare, mese rotunde, traininguri profesionale, videoconferințe;
- Conferințe, seminare internaționale online, etc.

Aceste posibilități de dezvoltare continuă a competențelor personalului de specialitate ajută bibliotecarii să promoveze politicile și interesele instituției în care activează, să-și păstreze relațiile cu utilizatorii, să fie deschiși la nou, să studieze noi metode de îmbunătățire a activității desfășurate și, bineînțeles, să implementeze noile tehnologii în domeniu, pentru a face față exigențelor acestei perioade dificile.

În continuare ne-am dorit să prezentăm câteva din activitățile bibliotecilor școlare, de colegiu din cele 15 raioane din zona de Nord, ca urmare a desfășurării la 5 februarie 2021 a Zilei Internaționale a Cititului Împreună, susținând evenimentul global World Read Aloud Day, la care participă milioane de oameni din peste 170 de țări, organizat de către [LitWorld.](https://litworld.org/), ele fiind plasate pe blogul Centrului Biblioteconomic Departamental <https://cbdbsusarb.blogspot.com/>.

În perioada 01.02 - 05.02.2021 în IP Gimnaziul „Vitalie Tonu” din s. Dîngeni, r-nul Ocnița, au fost desfășurate activități dedicate Zilei Internaționale a Cititului Împreună. Una din activități a fost vizionarea și discutarea filmulețului „Beneficiile lecturii”. În urma conversațiilor, elevii au identificat următoarele beneficii ale lecturii: dezvoltarea memoriei, imaginației, gândirii critice, vocabularului, comunicării, descoperirea cunoștințelor noi în diferite domenii ale vieții cotidiene, etc.

Ziua Cititului în voce tare – activități desfășurate în cadrul Liceului Teoretic M. V. Lomonosov din Bălți – 8 februarie 2021.

Să nu lăsăm să treacă o zi fără să vedem, să auzim sau fără să citim ceva frumos! Acesta a fost sloganul pentru elevii claselor primare din IP Gimnaziul Mihălășeni, r-nul Ocnița, care s-au alăturat acestui eveniment, încântându-ne cu lectura unui fragment din cartea preferată. Micii cititori au rețrăit profund întâmplările și sentimentele eroilor îndrăgiți, și au pornit în căutarea noilor aventuri în lumea cărții. Citind împreună cu voce tare, elevii au depășit anumite bariere emoționale, lingvistice și comportamentale.

Și utilizatorii bibliotecii Gimnaziului Grinăuți-Moldova, r-nul Ocnița, s-au alăturat acestui eveniment prin participarea la activitățile dedicate unuia dintre cele mai mari daruri – dragostea de carte:

- Cl. I - Ora poveștilor;
- Cl. II – Hai cu toți să rătăcim pe cărările lecturii;

Всемирный день чтения вслух

Мероприятия, проведенные к Всемирному дню чтения вслух

Теоретический лицей им. М. В. Ломоносова
мун. Бэлць

Beneficiile lecturii

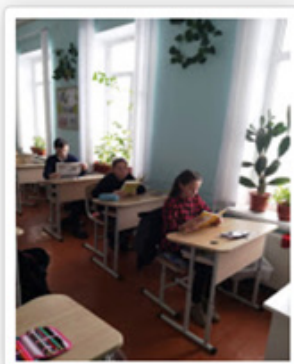
„Nu este alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cititul cărților”

(Miron Costin)

În perioada 01.02 - 05.02.2021 în IP Gimnaziul „Vitalie Tonu” din s. Dîngeni, r-nul Ocnița, au fost desfășurate activități dedicate *Zilei Internaționale a Cititului Împreună*. Una din activități a fost vizionarea și discutarea filmulețului **„Beneficiile lecturii”**. În urma conversațiilor, elevii au identificat următoarele beneficii ale lecturii: dezvoltarea memoriei, imaginației, gândirii critice, vocabularului, comunicării, descoperirea cunoștințelor noi în diferite domenii ale vieții cotidiene, etc.

Pentru promovarea frumuseții și beneficiilor lecturii în IP Gimnaziul „Vitalie Tonu” continuă **Pauza de lectură**, inițiată în anul 2019, care se desfășoară săptămânal, în ziua de joi, după lecția a doua, timp de 10 minute. În Pauza de lectură citesc nu numai elevii, dar și cadrele didactice, personalul auxiliar.

Baraga Inga, bibliotecar, profesor

Să nu lăsăm să treacă o zi fără să vedem, să auzim sau fără să citim ceva frumos!

În fiecare an, la începutul lunii februarie, *Ziua Mondială a Cititului Împreună* reamintește importanța cititului cu voce tare. Eli claselor primare din **IP Gimnaziul Mihălășeni**, r-nul Ocnița, s-au alăturat acestui eveniment, încântându-ne cu lectura un fragment din cartea preferată.

Micii cititori au retrăit profund întâmplările și sentimentele eroilor îndrăgiți și au pornit în căutarea noilor aventuri în lumea că Citind împreună cu voce tare elevii au depășit anumite bariere emoționale, lingvistice și comportamentale.

Îndemnăm toți elevii: Să nu lăsăm să treacă o zi fără să vedem, să auzim sau fără să citim ceva frumos!

„Cititul e important pentru că dacă știi să citești, poți învăța orice despre tot și tot despre orice”. (Tomie de Paola).

Voinescu Liudmila, învățătoare

- Cl. III – Cu Grigore Vieru prin viață (lecturare poezii);
- Cl. IV – Eu citesc, citește și tu (atelier de lectură);
- Cl. V-VII – Fragment (Dan, Căpitan de plai ș.a.);
- Cl. VI – Cartea mea preferată (citim împreună în glas);
- Cl. VIII-IX – Versuri (M. Eminescu, V. Alexandri, G. Vieru);
- Expoziții de carte

„Savurați cartea, primiți-o în suflet ca pe un mărgăritar indispensabil în formarea personalității. Vă îndemnăm să citim împreună cu colegii, prietenii, bunei, părinții” - acesta fiind mesajul bibliotecarei Cebotari Anghelina.

Și la Colegiul Pedagogic din Lipcani s-au desfășurat o gamă largă de activități cu genericul Ziua Internațională a Cititului Împreună.

În cadrul Zilei Internaționale a Cititului Împreună, la Liceul Teoretic «Г. Победоносце» din or. Ocnița, pentru elevii claselor a V-a și cadre didactice, a fost organizată activitatea „Citind împreună, citind cu voce tare”. Subiectul a fost dedicat clasicului rus A. P. Cehov. Elevii s-au familiarizat cu biografia scriitorului, au aflat informații despre opera sa, principiile vieții și recomandări pentru lectură a operelor autorului.

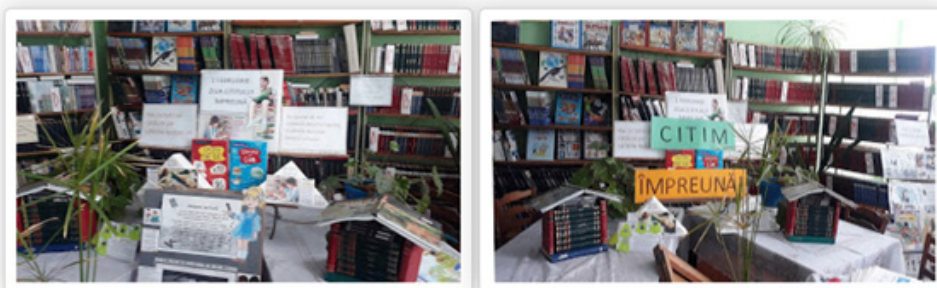
O serie de evenimente s-au desfășurat și la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Otaci, raionul Ocnița, ce au inclus următoarele: Expoziție de cărți „Povești populare” și povești de autor; Victorina „Îl cunoști pe acest scriitor”; Lecturarea basmului „Teremok”.

În Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, or. Ocnița, acest eveniment – hărăzit să deschidă drumurile spre LECTURĂ și să-i ajute pe cei din jur să se bucure de lumina cunoașterii, a fost însoțit de activități promovate în câteva etape, precum:

- Cititul Împreună în clase;
- Cititul cu colegii la Muzeul Liceului;

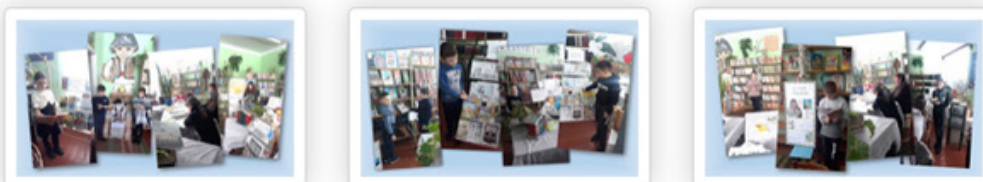
Centrul Biblioteconomic Departamental

Cititul împreună dezvoltă spiritul și luminează cugetul!

În primele zile ale lunii februarie comunitatea Internațională marchează *Ziua Cititului Împreună*. Apreciat în lumea întreagă, e un fenomen omniprezent în **Instituția Publică Gimnaziul Grinăuți-Moldova**, r-nul Ocnîța, în special pe insula lecturii – biblioteca. Utilizatorii bibliotecii s-au alăturat acestui eveniment prin participarea la activitățile dedicate unuia dintre cele mai mari daruri – dragostea de carte:

☐ Expoziții de carte

Ziua Internațională a Cititului Împreună

Activitățile organizate de Ziua Internațională a Cititului Împreună

Colegiul *Gheorghe Asachi* din Lipcani.

➤ Cititul la aer liber.

Elevii, din toate ciclurile de învățământ, ghidați de cadrele didactice și bibliotecarul instituției, au participat, cu mare drag, la activitățile de promovare a Cititului cu Voce Tare și a lecturii împreună. Această inițiativă a avut misiunea de a ajuta elevii să conștientizeze că lectura zilnică este indispensabilă pentru fiecare tânăr în devenire, pentru a-și alimenta sufletul și a se regăsi, aplicând cele deduse din lectură în viața de zi cu zi.

Читаем вместе, читаем вслух

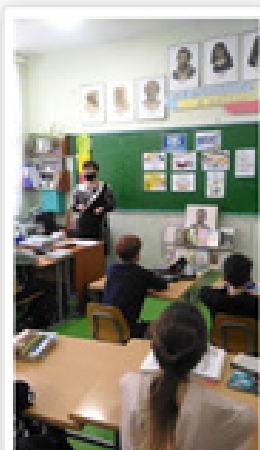
«Чтение – вот лучшее учение!» - А.С.Пушкин

И с этим крылатым выражением не поспоришь, потому что чтение – это не только интеллектуальное развитие человека, но и умение устанавливать доверительные отношения друг с другом.

В рамках Всемирного дня чтения вслух в Теоретическом Лицее «Г. Победоносца», г. Осиенца, Осиецкого р-на, школьным библиотекарем и учителями русского языка было организовано мероприятие для учеников 5-х классов «Читаем вместе, читаем вслух». Тема была посвящена русскому классику А.П. Чехову. Ученики познакомились с биографией писателя, узнали о его творчестве, жизненных принципах и рекомендациях для читателей «Работать надо, Господи! Работать!», «В человеке должно быть все прекрасно...»

Из представленных на выставке книг пятиклассники выбрали для чтения вслух произведение А.П. Чехова «Каштанка», которое никого не оставило равнодушным. Ученики открыли для себя еще одно окошко в мир любви ко всему живому, в мир общения и преданности, в мир передачи своих эмоций другому человеку вместе со звучным словом.

Мир доброты, радости и открытий

«Учитесь, читайте, размышляйте и извлекайте из всего самое полезное».
Н.И. Пирогов

В первых числах февраля международное сообщество отмечает Всемирный день чтения вслух. Этой дате приурочен ряд мероприятий, проведенных в Теоретическом Лицее «Михай Эминеску», г. Отачь, Осиецкого района, для учащихся первых классов:

- Выставка книг «Народные сказки» и авторские сказки;
- Викторина «Знаешь ли ты этого писателя»;
- Чтение сказки «Теремок»

Дети читали сказку вслух и эмоционально воспринимали события, происходящие с героями сказки. После прочтения ребята активно отвечали на вопросы библиотекаря по тексту сказки, затем обыграли эту сказку по ролям, получая от этого огромное удовольствие.

Hrana spirituală a unei națiuni

„Cartea care merită citită nu e cea ce gândește pentru tine, ci cartea ce te face să gândești.”
(James McCosh)

Ziua Internațională a Cititului Împreună reflectă hrana spirituală a unei națiuni. Această campanie are menirea de a promova și facilita lectura în rândul tinerilor, de a sublinia valoarea și aportul literar în viața societății.

În **Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, or. Ocnița**, r-nul Ocnița, acest eveniment – hărăzit să deschidă drumurile spre **LECTURĂ** și să-i ajute pe cei din jur să se bucure de lumina cunoașterii, s-au organizat și desfășurat activități în câteva etape, precum:

- Cititul Împreună în clase;
- Cititul cu colegii la Muzeul liceului;
- Cititul la aer liber.

În perioada 08.02.2021-12.02.2021, în mai multe gimnazii s-a desfășurat Săptămâna Zilelor Lecturii cu scopul de a promova cărțile pentru copii și lectură, stimulând astfel interesul pentru lectură; atragerea de noi cititori; consolidarea influenței pozitive a lecturii libere și a creativității asupra dezvoltării intelectuale și morale a copilului; identificarea potențialului creativ al copiilor prin participarea la concursuri literare și creative.

Astfel de activități, organizate cu multă dăruire de bibliotecarii școlari, evidențiază, odată în plus, contribuția și rolul acestora în procesul de a cultivare și dezvoltare o inteligenței sănătoase a utilizatorului prin lecturi permanente.

Putem concludiona, că bibliotecarii școlari, alături de toți bibliotecarii din țară s-au mobilizat, în această perioadă dificilă, și au demonstrat esența, utilitatea, bibliotecii, permanență față de comunitatea pe care o deservește, oferind diverse servicii și resurse de care are nevoie și când are nevoie.